

BERGSLUFT

Medlemsblad för Elin Wägner-sällskapet nr 6

April 1992

Till Elin på 110-årsdagen

Lördagen den 16 maj kl 14.00 samlas vi återigen i Bergs Bygdegård för årets Elin Wägner-dag.

Margareta Strömstedt
och
Solveig Ternström

ska berätta om hur de upptäckte Elin Wägner redan på 70-talet, en upptäckt som resulterade i några TV-inspelningar.

Efter deras framträdande ska vi ordna så att de som är intresserade ska kunna få se TV-programmen i videoversion. Som vanligt blir det något musikinslag och tid att tala med gamla vänner och knyta kontakter med nya.

Vi säljer böcker, kort och vår nytryckta citat-affisch och vi lovar fina vinster i lotteriet.

Tag med kaffekorg!

Alla är hjärtligt välkomna - bjud med dig dina vänner till en oförglömlig vårdag i Berg!

Efter föredraget kan du besöka Elin Wägner-rummet i Bergs Hembygdsgård och höra Börje och Märta Schlecker berätta minnen från Elins tid.

Vill du ha hjälp med att ta dig till Berg?

Ring till någon av oss i styrelsen så ordnar vi samåkning. Kommer du med tåg till Alvesta kan vi också organisera bilskjuts därifrån till Berg.

Årsmöte 1992

hålls samma dag och plats kl 13.00. Dagordningen finner du på sista sidan och andra handlingar bifogas detta nummer av Bergsluft. Observera förslaget till stadgeändring!

Medlemsavgiften för 1992

har inte alla betalat ännu. Vi skickar med ett extra inbetalningskort som en påminnelse till dem som är berörda. Får du ett inbetalningskort fast du vet att du har betalt kan detta bero på att du tillhör den lilla grupp som inte angett namn på kortet. Ta i så fall kontakt med kassören, *Brita-Stina Jonsson*, (0470-63126) så hjälper hon till att reda upp problemet.

Flytta inte

utan att skriva en adressändringslapp till Elin Wägner-sällskapet! Annars kan vi inte garantera att du får våra utskick med Bergsluft, småskrifter och annan information.

Vi har tryckt upp en folder om EW-sällskapet som vi gärna ser att många medlemmar hjälper till att sprida. Om du åker på konferens eller bara ska träffa människor som du tror kan vara intresserade av EW-sällskapets idéer så kontakta Bergslufts redaktion så skickar vi ett antal foldrar för spridning.

Elin Wägner-sällskapet, Svanaholm, Skir, 355 90 VÄXJÖ
Postgiro 22 21 27-3

Bergsluft

Redaktion: Marianne Enge och Solveig Hammarbäck

Telefon 0470-75557, 75515

Från vårt första medlemsmöte i Stockholm har Bergsluft fått två olika redogörelser som vi gärna vidarebefordrar till alla medlemmar:

En underbar utopi

Kan vi undvara människor som Elin Wägner, undrade *Ulla Isaksson* i slutet av sin föreläsning om Elins väg till Väckarklocka. Vi var 19 personer som hade letat oss fram i vårkvällen till Lilla Hornsberg (där författarförbundet tidigare huserade och de litterärare sällskapens samarbetsnämnd nu disponerar det fint renoverade 1700-talshuset) för att lära känna varandra, diskutera aktiviteter i Elin Wägners anda i Stockholmsområdet - och lyssna på Ulla Isaksson.

Det blev en kväll med nya infallsvinklar på Väckarklocka, liksom diskussion om hur vi ska kunna öppna omvärldens ögon för dess aktualitet och få fler människor att köpa den. Väckarklocka finns i nytryck (Proprius 1990) men har dessvärre varken recenserats eller diskuterats på tidningarnas kultursidor - varav följer en dålig försäljning. Ulla förslög att vi stödköper Väckarklocka och ger bort både till vakna och oväckta vänner!

Ett av "stegen" som Ulla nämnde på Elins väg mot Väckarklocka var hennes resor i Europa mellan två världskrig, som skildras i en av mina favoritböcker - Från Seine, Rhen och Ruhr. Det är en reportagebok med våldsam protest mot krig och våld, uppmuntran till solidaritet och en granskning av den enskildes ansvar för sina handlingar.

Vi bildade små informella "aktionsgrupper" - en för att ordna en stadsvandring med Norrtullsligan och Pennskaftet som guide, en annan för att ordna visningar av filmer efter Elin Wägners romaner (Åsa-Hanna, Vändkorset, Norrtullsligan, Kvarteret Oron) med efterföljande diskussion. Det fanns också intresse för att ordna en utflykt till Fogelstad.

Vi diskuterade också möjligheten av att fira 50-årsdagen av Elin Wägners inträde i Svenska Akademin med att hålla årsmötet 1994 på Börssalen i Stockholm.

Ni i Stockholmstrakten som inte hade tillfälle att komma till mötet men är intresserade av att vara med och ordna eller delta i våra aktiviteter - ring mig gärna så jag får veta vilka ni är!

/Marianne Enge
Tel 08-30 69 07

Varför bara i Småland?

Varför träffas bara i Småland? Ostkaka och prat om "gamle prostens tid" i all ära, men en stor del av sällskapetets medlemmar finns i ... törs man skriva *förskingringen*? Eller helt enkelt: i Stockholm.

Hur som helst har nu ett antal stockholmsstationerade ElinWagnerianer ordnat en första träff på sin hemmaplan. En torsdagskväll i början av april samlades de i litteraturhögborgen Lilla Hornsberg på Kungsholmens stilla västända. Det var en fin vårafton - i förbigående nämnt - och ett tjugotal medlemmar kom. Två punkter stod på programmet: idékläckande om fortsatta EW-aktiviteter i huvudstadsregionen samt åhörande av föredrag av Ulla Isaksson.

Det första blev en pratsam punkt. Åtskilliga idéer kläcktes fram (som Marianne redan har berättat om). Av stort intresse för sällskapetets alla medlemmar må vara att stockholmsgänget aspirerar på att arrangera EW-dagen 1994, för att samtidigt fira 50-årsjubileet av EW:s inträde i Svenska Akademin. Förhoppningsvis upplåter Akademien lokaler i Börshuset - det är brukligt i dylika sammanhang - och vidare torde en hel del stockholmsboende kulturpersonligheter vara intresserade av att medverka. Vi lär återkomma till ämnet i Bergsluft.

Den andra punkten stämde oss i stället till lyssnande. Ulla Isaksson berättade för oss Elin Wägners livshistoria och gav oss biografiska nycklar till Väckarklocka. Den tidiga moderslösheten, de vuxnas motvilja mot barnet Elins "oflickaktighet", kampen i rösträttsrörelsen, barnlösheten, det havererade äktenskapet, journalisterfarenheterna, fredsduvetjänsten i Europa, åren i Småland, Fogelstadgruppen ... Hennes närmast tvångsmässiga vilja att komma vidare med kvinno- och fredsfrågorna, kombinerat med ett liksom magnetiskt uppsökande av nya dörrposter att slå skallen i ... (hädiskt sammanfattat).

Finns inte i medlemskadrema någon sceniskt begåvad människa som kan åta sig att göra teater av detta? (Som ju redan är dramatik!) En radio- eller TV-producent? Stig fram, stig fram!

Ulla Isaksson försänkte oss i ett nästan väl andäktigt lyssnande och för att vrida oss ur greppet påbjöds kaffedrickning med ostfralla, lottförsäljning och tjo och tjim.

Likväl gled vi tillbaka i en ren bönemötesstämning... De ord som sjönk djupast in denna kväll: "Elden överlever natten". /Mattias Sigurdsson

TILL NOMI HARTMANN - MED SAKNAD

Efter årsmötet förra året, då du hade hjälpt till med bokförsäljningen som vanligt, satt du hemma hos mig i soffan och drack ett glas vin och pratade om livet. I mars dog du efter en lång kamp mot cancer.

Du ville leva men var inte rädd för döden. Trots smärtan och sjukdomen levde du rikt och intensivt det sista året. I oktober skrev du att du längtade till Singoallas grotta... jag ska gå dit i sommar, sitta stilla och vänta på att du dyker upp och berättar om din duster med auktoriteterna där uppe. För varför skulle du, som aldrig ville anpassa dig till patriarkatet på jorden, lyda Vår Herre och falla in i änglakören?

Marianne Enge

Ord av Elin Wägner

Elin Wägner-citaten har blivit ett av mina verktyg när jag undervisar. I Växjö-skolorna förra året använde jag ofta freds-citat som inledning till lektionerna och det visade sig att gymnasisterna förstod vad Elin syftade till och kunde knyta an till aktuella händelser. På SIDA:s kursgård har jag tryckt upp ett par citat och delar ut efter miljö-passet. Jag har också ofta använt Elins ord när jag hållit tal. Det är ett sätt att sprida Elins tankar om hur vi bör leva våra liv i fred med varandra och vår omgivning.

Nu har vi fått så många citat-bidrag från Elin Wägner-Sällskapet medlemmar att vi kan sammanställa dem till en liten skrift. Vi hoppas den ska bli klar till hösten!

Marianne Enge

Höstens EW-seminarium

äger rum 19-20 september på St Sigfrids folkhögskola. I år fokuserar vi intresset på EW:s skönlitterära betydelse. Flera inbjudna föreläsare, t ex Helena Forsås-Scott och Karl Lindquist ska tala om olika EW-romaner efter nyligen företagna omläsningar och vi hoppas också att deltagarna vill bilda diskussionsgrupper runt några EW-romaner.

Den övergripande frågan är hur vi idag kan tolka EW:s böcker på nytt sätt med hjälp av moderna litteraturvetenskapliga metoder. Kanske kan vi den vägen få hjälp att föra ut hennes romaner till nya generationer läsare. Svenska Akademien har lämnat oss ett generöst bidrag till seminariet och till tryckningen av föredragen.

Vi skickar ut program med anmälningsformulär i augusti till alla medlemmar. Spärra redan nu 19-20 september i almanackan för en intressant och avkopplande hösthelg på St Sigfrids folkhögskola!

Jessicas lästips

som vi publicerade i förra Bergsluft har *Ingrid Meijing Bäckman*, Bredgatan 9 c, 222 21 Lund, skrivit och tackat för. Hon har också en liten kommentar som vi tror intresserar många fler EW-läsare än Jessica varför vi återger dem här:

"Breven i Kära Ili, käraste Elin är förvisso avkortade men då jag i höstas gick igenom den kompletta brevväxlingen mellan Fogelklou och Wägner fann jag att det som uteslutits nästan till hundra procent var oväsentligheter och på intet sätt gjorde brevtgåvan mindre läsvärd.

Vad jag däremot upptäckte är att en stor del av Wägners brev är odaterade och att därför den dialog som förs mellan de två vännerna i Vallquists utgåva nog inte till alla delar är den som fördes i verkligheten. Så är t ex bokens brev från Elin på s 106, av Vallquist placerat år 1940, uppenbarligen feldaterat, eftersom Wägners referens till E Johnsons Strändernas svall knapast kan ske innan boken kom ut, vilket den inte gjorde förrän 1946!"

De litterära sällskapens dag

firas på Lilla Hornsberg, Hornsbergsstrand 22, Stockholm, (T-bana till Stadshagen eller buss 49, 59) söndagen den 31 maj. Avsikten med arrangemanget är att presentera sällskapens verksamhet för en större allmänhet. Programmet börjar kl 11. Titta i dagstidningarna för ett detaljerat program när dagen närmar sig. Vi kommer naturligtvis att delta med utställning och bokbord.

Om du är intresserad av att hjälpa till eller har idéer för ytterligare aktiviteter så ring Marianne Enge!

Mera från Stockholm

En skärmutställning om Elin Wägner och Elin Wägner-sällskapet cirkulerar sedan något år tillbaka på Stockholms stadsdelsbibliotek. Under våren kommer den att finnas i Enskede, Hagsätra, Älvsjö och Gubbängen. I höst kommer turen till Alvik, Kungsholmen, Östermalm och Bredäng.

Om ni besöker något av biblioteken "pusha" gärna på bibliotekarien med frågor om Elin Wägner-litteratur, om föredrag eller kåserier i ämnet m.m. På så sätt håller vi intresset levande. Utställningen är beställd av biblioteken t o m våren -93, då jag hoppas kunna återkomma med något slag av utvärdering. /Brita Lindvall

INFÖR ÅRSMÖTET 1992:

Alla medlemmar kan föreslå nya styrelseledamöter. Valberedningen tar gärna emot förslag på personer som är villiga att delta i styrelsens arbete. Ta kontakt med *Kerstin Axén* (0470-24552) eller *Kerstin Pharmansson* (0470-75555).

Kallelse till årsmöte

Härmed kallas alla Elin Wägner-sällskapets medlemmar till årsmöte i Bergs Bygdegård lördagen den 16 maj kl 13.00.

Dagordning

1. Val av ordförande och sekreterare för mötet
2. Val av två justerare tillika rösträknare
3. Fråga om årsmötets behöriga utlysande
4. Styrelsens verksamhetsberättelse (bilaga)
5. Styrelsens ekonomiska berättelse (bilaga) samt revisoremas berättelse
6. Fråga om ansvarfrihet för styrelsen
7. Förslag om stadgeändring (se nedan)
8. Val av ordförande för nästa verksamhetsår
9. Val av övriga styrelseledamöter
10. Val av två revisorer jämte två suppleanter
11. Val av valberedning
12. Övriga frågor

Stadgeändring

Styrelsen fick av föregående årsmöte i uppdrag att utarbeta en stadgeändring som gör det möjligt att välja styrelseledamöter för två år i taget men på ett sådant sätt att endast halva styrelsen kan komma ifråga för avgång vid samma tillfälle.

Styrelsen föreslår därför ett tillägg till punkt 4 i stadgarna som i dag har följande lydelse:

"Elin Wägner-sällskapet leds av en styrelse bestående av ordförande samt minst 6 ledamöter. Beslut vid styrelsemöte fattas efter konsensus. Styrelsen har rätt att adjungera medlem av sällskapet för handläggning av speciella ärenden."

Förslag till tillägg

"Årsmötet utser styrelseledamot för två år i sänder och med beaktande av en sådan periodicitet att halva antalet styrelseledamöter årligen står i tur att avgå."